

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır'ın Bağlar ilçesine bağlı İskanevleri semtinde yaşanan bir polis müdahalesine ilişkin sosyal medyada ve haber sitelerinde yayımlanan görüntüler, açıkça temel hak ve özgürlüklerin ihlali niteliğindedir. Görüntülerde, bir lokantada yemek yiyen genç bir yurttaş, polisin Genel Bilgi Tarama (GBT) uygulaması yapmak istemesi üzerine kimlik kontrolünün nedenini sorduğu gerekçesiyle şiddete maruz bırakılmaktadır. Polis memurlarının, genci yere yatırarak darp ettiği, müdahaleye tepki gösteren diğer yurttaşları ise tehdit ettiği görülmektedir.

Anayasa'nın 17. maddesi uyarınca "herkesin maddi ve manevi varlığını koruma hakkı" vardır. Keyfi kimlik kontrolleri ve bu kontroller sırasında yurttaşlara yönelik şiddet, demokratik hukuk devletinde kabul edilemez. Kaldı ki, kimlik sorma yetkisinin açık, ölçülü ve makul gerekçelere dayanması; kolluk görevlilerinin yurttaşlara bilgi verme yükümlülüğü olduğu da ilgili mevzuat ve yargı içtihatlarıyla sabittir.

Şiddete uğrayan genç hakkında herhangi bir suçlama yapılmadan serbest bırakılması, müdahalenin hukuki dayanaktan yoksun olduğunu ortaya koymaktadır. Bu olay sadece bireysel bir hak ihlali değil, aynı zamanda Türkiye'de kolluk kuvvetlerinin denetimsizliğini, keyfilliğini ve toplumda giderek artan baskı atmosferini yansıtan yapısal bir sorunun parçasıdır.

Bu bağlamda;

1. Diyarbakır'ın Bağlar ilçesi İskanevleri semtinde yaşandığı belirtilen olay hakkında Bakanlığımıza ulaşan herhangi bir şikayet, tutanak ya da inceleme talebi olmuş mudur?
2. Görüntülerde yer alan polis memurları hakkında adli ya da idari bir işlem başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa sürecin hangi aşamasındadır?
3. Lokantada yemek yerken GBT uygulamasına maruz kalan gence yönelik şiddetin gerekçesi nedir? Bu kişiye dair herhangi bir suçlama var mıdır?
4. Yurttaşların kimlik kontrolünün gerekçesini sorma hakkı yok mudur? Bu konuda kolluk kuvvetlerine verilmiş özel bir talimat veya uygulama yönergesi mevcut mudur?

5. Olay yerindeki diğer yurttaşlara yönelik tehdit ve baskı iddiaları araştırılmış mıdır? Bu kişilerin ifadeleri alınmış mıdır?
6. Bakanlığımız, polis şiddetini ve keyfi uygulamaları önlemek amacıyla nasıl bir denetim ve eğitim mekanizması yürütmektedir?
7. Son 5 yılda Diyarbakır'da kamuoyuna yansıyan polis şiddeti vakalarına ilişkin kaç soruşturma açılmış, kaç personel hakkında yaptırım uygulanmıştır?